

سرطان؛ تشخیص به موقع را فراموش نکنیم

مهرین رضائی

ترس از سرطان

تصمیم گیری درباره این تحقیقات باید در سطوح بالاتر انجام شود و نتایج آن فارغ از جنبه های دیگر سیاسی و اجتماعی مطرح نشود. وی می افزاید: پارازیت ها تنها بخشی از امواجی است که ماروزانه در معرض آن قرار داریم و امواج دیگر رادیویی، بی سیم و... را هم باید به آن اضافه کرد.

نکته ای که یادآوری آن ضروری است این است که افراد باید علایم سرطان را بشناسند و به محض مشاهده آن به پزشک مراجعه کنند اما متأسفانه بیشتر افراد از اینکه به پزشک مراجعه کنند و از او بشنوند که به سرطان مبتلا شده اند، می ترسند. چه بسا بسیاری از خانم ها با اینکه توده ای در سینه خود احساس می کنند به دلیل ترس یا تاخیر به پزشک مراجعه می کنند؛ زمانی که دیگر نمی توان کار زیادی برای درمان بیماری انجام داد.

در بعضی موارد نیز فرد گمان می کند که بیماری سرطان علاجی ندارد چون به سرطان مبتلا شده است دیگر آمیدی به بهبود نیست، این در حالی است که با تشخیص به موقع و درمان مناسب، بیمار می تواند عمر طولانی داشته باشد. برای برخی افراد، واژه سرطان تداعی کننده بیماری خطرناکی است که هیچ درمانی ندارد. در حالی که به عنوان مثال تنها نوعی سرطان پوست وجود دارد که خطرناک است، بنابراین واژه سرطان نباید باعث ترس افراد شود. با توجه به آنچه گفته شد هیچ امری نباید مانع از تشخیص به موقع سرطان شود.

دلایل افزایش توده های خوش خیم و تومور های بد خیم

اصولاً به توده های خوش خیم سرطان اطلاق نمی شود اما در برخی موارد توده های خوش خیم باعث ایجاد تومور های بد خیم می شود. به عنوان مثال سرطان کولون (روده بزرگ) از توده خوش خیم (پولیپ) شروع می شود و اگر بیماری در این مرحله درمان شود، مشکلی ایجاد نمی شود اما اگر بیمار در مرحله ای که توده سرطانی شده است مراجعه کند، نتیجه درمان بسیار متفاوت خواهد بود. به نظر می رسد که در یکی دو دهه اخیر آمار ابتلا به توده های خوش خیم و همچنین تومور های سرطانی افزایش یافته است که از جمله دلایل آن می تواند روش های تشخیصی باشد. در سال های اخیر مردم به امکانات تشخیصی دسترسی بیشتری دارند و یکی از علت های افزایش آمار این بیماری امکان تشخیص بیشتر و بهتر است. وی دلیل جراحی توده های خوش خیم را مطمئن نبودن

سرطان سومین علت مرگ و میر در دنیا است، بنابراین یکی از تهدیدهای جدی برای حیات بشر است. با این حال تشخیص به موقع و به تبع آن درمان بیماری در کاهش عوارض سرطان تاثیر بسزایی دارد. به همین دلیل است که افراد باید با علایم بیماری سرطان آشنا باشند تا در صورت مشاهده آن، فرصت درمان بیماری را از دست ندهند. دکتر حسین شباهنگ جراح و دانشیار دانشگاه علوم پزشکی مشهد بر تشخیص به هنگام بیماری سرطان تاکید زیادی دارد و گفت و گو با ما، بارها به این نکته کلیدی اشاره می کند. وی می گوید: از زمان های گذشته سرطان با زندگی بشر همراه بوده است حتی در دوره سقراط، این بیماری را می شناختند و روش های درمانی محدودی برای آن داشتند. اما در صد سال اخیر اقدامات موثری برای تشخیص و درمان این بیماری انجام شده است. وی اولین درمان علمی و موثر را جراحی می داند که در کنار آن از روش هایی مانند رادیوتراپی و شیمی درمانی هم استفاده می شود. امروزه روش های درمانی متنوعی برای سرطان وجود دارد و صرفاً از یک شیوه برای درمان این بیماری استفاده نمی شود. کما اینکه برای تشخیص و درمان آن هم متخصصان رشته های مختلف اعم از رادیولوژیست، جراح، آنکولوژیست، متخصص گوارش و پاتولوژیست و... به شکل گروهی فعالیت و همکاری می کنند و بر حسب اولویت ها و روش ها برای درمان بیماری تصمیم می گیرند.

دلایل شیوع سرطان

به گفته وی با اینکه دلایل مطرح شده در زمینه شیوع سرطان به طور کامل ثابت نشده است اما می توان فاکتور هایی مانند ژنتیک، استرس، آلودگی های غذایی، هوا و... را در بروز این بیماری موثر دانست. وی با بیان این که مصرف دخانیات و تنباکو به ویژه در افراد جوان و خانم ها عامل جدی ابتلا به سرطان است، می افزاید: من به عنوان یک پزشک باید این نکته را تذکر بدهم که مصرف دخانیات سلامت را به طور جدی تهدید می کند، بنابراین بهتر است افراد حتی به صورت تفننی هم سراغ آن نروند. استرس نیز سلامت ما را تهدید می کند و یکی از عوارض آن افزایش احتمال ابتلا به سرطان است. به طور کلی شیوه زندگی ناسالم زمینه ساز ابتلا به سرطان است به گونه ای که امروزه سن ابتلا به سرطان در کشور حدود یک دهه کاهش یافته است. به عنوان مثال اگر سرطان سینه در کشور های دیگر در دهه ۵۰ زندگی بروز می کند، در کشور مادر دهه ۴۰ یا حتی کمتر از آن هم دیده می شود.

وی در بخش دیگری از صحبت هایش، تصریح کرد: در مورد نقش امواج و پارازیت ها در بروز سرطان باید مطالعه ای علمی انجام شود و نتایج و پیامد های آن از جنبه علمی و به دور از نگاه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و... مورد بررسی قرار گیرد زیرا این موضوع در همه جای دنیا وجود دارد. می توان گفت در همه جا نه تحقیقات کاملی انجام شده است و نه نتایج آن از طرف مسئولان پذیرفته و اعلام می شود و حتی من هم به عنوان پزشک دسترسی به نتایج دقیق ندارم. بنابراین به نظر می رسد

پزشک به خوش خیم بودن آن می داند و می افزاید: بنابراین اولین دلیل برداشتن توده های خوش خیم، اطمینان نداشتن از بی خطر بودن آن است. علت دیگر هم آن است که توده های خوش خیم ممکن است به دلایلی به مرور زمان تبدیل به تومور های بد خیم شود.

از طرفی ممکن است توده خوش خیم مشکلاتی برای بیمار ایجاد کند. به عنوان مثال توده خوش خیم باعث انسداد روده می شود یا روی رگ و عصب فشار می آورد و بیمار در درد است. این موارد باعث اختلال در فعالیت بدن و حتی در مواردی در صورت تداوم منجر به مرگ بیمار می شود. بنابراین در مواردی توده خوش خیم باید با انجام عمل جراحی برداشته شود که البته نوع عمل و نتیجه آن متفاوت است.

علایم بیماری

علایم سرطان بسته به نوع آن متفاوت است و همه افراد باید علایم سرطان های شایع منطقه خود را بدانند. سرطان پوست سرطان شایع در تمام دنیا از جمله کشور ماست. زخم بدون دلیل که روند درمان آن طولانی شده است، خالی که بزرگ می شود، تغییر رنگ می دهد یا التهاب و خارش پیدا می کند یا زخمی می شود و... از جمله علایم این بیماری است که با مشاهده آن باید سریع به پزشک مراجعه کرد.

در مورد علایم سرطان سینه که دومین سرطان شایع در بین زنان است، نیز باید گفت: مشاهده توده غیر طبیعی، فرورفتگی پوستی، کشیده شدن نوک سینه به داخل به ویژه اگر یک طرفه باشد، از نشانه های اولیه و زنگ خطر بیماری است که فرد باید به سرعت به پزشک مراجعه کند. در مورد سرطان دستگاه گوارش نیز کاهش وزن بی دلیل (حدود ۱۰ درصد از وزن بدن) مشاهده خون در مدفوع، بی اشتها، بی اشتها، کم خونی به ویژه در آقایان از علایمی است که باید آن را جدی گرفت.

در مواردی دیده شده است که مبتلایان به سرطان روده بزرگ علایم این بیماری را با هموروئید اشتباه گرفته و به همین دلیل برای درمان خود دیر اقدام کرده اند. هموروئید بیماری شایعی است و بیشتر افراد از درمان آن می ترسند، در این میان بسیاری از مبتلایان به سرطان روده بزرگ که تصور می کنند به هموروئید مبتلا شده اند، زمانی به پزشک مراجعه می کنند که دیگر نمی توان کار زیادی برای آن ها انجام داد.

- در مورد درمان بیماری هموروئید نیز باید این نکته را اضافه کرد که امروزه روش های متنوع و جدیدی برای درمان این بیماری وجود دارد که در اغلب موارد بیمار دردی احساس

